

Jan Burdukiewicz, Charles F. Herman, Zbigniew Śnieszka, P. M. Vermeersch

Siedlnica, st. 74, gm. Wschowa, woj.
leszczyńskie, AZP 66-22/84

Informator Archeologiczny : badania 30, 17

1996

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Dodatkowym elementem jest obecność licznych węgli drzewnych. Niezbędne jest jeszcze ustalenie, w jakim stopniu węgle te wiążą się z osadnictwem hamburskim. Konieczne jest również uzyskanie dat ^{14}C , które pozwolą ustalić wiek węgla i ich ewentualny związek z artefaktami.

Badania będą kontynuowane.

SIEDLNICA, st. 74,
gm. Wschowa,
woj. leszczyńskie,
AZP 66-22/84

• ślady osadnictwa schyłkowopaleolitycznego

Badania wykopaliskowe, przeprowadzone w dniach od 22 lipca do 24 sierpnia przez dr. Jana Burdukiewicza, mgr. Charles'a F. Hermana i dr. Zbigniewa Śnieszkę (Katedra Archeologii Uniwersytetu Wrocławskiego, PSOZ Leszno), z udziałem prof. P.M. Vermeerscha. Finansowane przez Uniwersytet Wrocławski, Katolicki Uniwersytet Leuven (Belgia) i Wydział Kultury Urzędu Wojewódzkiego w Lesznie. Pierwszy sezon badań.

Stanowisko zostało odkryte podczas badań paleoekologicznych w dolnym biegu Kopanicy, na terasie nadzalewowej, pomiędzy stanowiskami Siedlnica 6 i Siedlnica 60. Przeprowadzono szczegółową prospekcję powierzchni kompleksu stanowisk 6-60-74. Na stanowisku 74 wykonano wiercenia sondażowe oraz założono wykop I/96 o powierzchni 16 m² (2 x 8 m), który objął część terasy nadzalewowej, stok i fragment terasy zalewowej.

Obserwacja powierzchni gruntu pozwoliła stwierdzić, że osady kredy jeziornej występują na obszarze kilkudziesięciu hektarów po obu stronach Kopanicy, a więc większym niż pierwotnie zakładano, i obejmują wypowate fragmenty terasy nadzalewowej (poziomica 80 m n.p.m.). Na st. 74 odkryto w kredzie ułamki węgla drzewnych i fragmenty skorupki ślimaków, które, jeśli są *in situ*, pozwolą określić warunki paleoekologiczne tej warstwy. Stratygrafia była następująca: 0-30 cm - warstwa orna Ap; 35-40 cm - silnie zwapniony poziom wymywania E (w nim 2 artefakty z krzemienia brunatnego oblepione kredą jeziorną); 46-50 cm - poziom przejściowy z przewagą białoszarego węgla wapnia z rdzawymi plamami związków żelaza; 50-55 cm - warstwa prawie czystego węgla wapnia; 55-60 - poziom wapnisto-piaszczysty barwy szarej; 60-80 cm - piaski zażelazone z zachowanymi strukturami warstwowań horyzontalnych; 80 cm i niżej - horyzontalnie warstwowane piaski drobnoziarniste. W niższej części stokowej i na terasie zalewowej pod warstwą orną występował osad piaszczysto-ilasty, w którym znaleziono prawie wszystkie artefakty krzemienne. 24 wyroby krzemienne pochodziły z badań powierzchniowych (10 ze st. 6, 2 ze st. 60, 11 ze st. 74) a 56 (w tym 50 ze st. 74) z odwiertów i sondażu, które dostarczyły ponadto ułamków węgla drzewnych i malakofauny. Na obecnym etapie badań można stwierdzić, że na stanowisku Siedlnica 74 występowało osadnictwo zespołów z tylczakami lukowymi, reprezentowane przez bardzo krótkie drapacze z krzemienia narzutowego szarego. Poniżej, w osadach ilastych terasy zalewowej i w stropie kredy jeziornej stwierdzono artefakty wiórowe z narzutowego krzemienia brunatnego, charakterystycznego dla zespołów kultury hamburskiej z Siedlnicy 17 i Siedlnicy 17a, towarzyszyły im jednak drapacze odlupkowe, również z krzemienia brunatnego, które nie są diagnostyczne dla kultury hamburskiej, aczkolwiek są obecne w wielu zespołach, np. Olbrachcicach 8, Siedlnicy 17a, Linach. Należy podkreślić, że ze względu na stosunkowo nieliczne, jak dotąd, znaleziska i brak w nich jednoznacznych form diagnostycznych, należy z dużą rezerwą podchodzić do prób zaliczenia pozyskanego inwentarza do kultury hamburskiej. Dodatkowym argumentem nakazującym ostrożność jest inwentarz liczący około 300 artefaktów ze stanowiska Siedlnica 33, położonego około 1,5 km na południe od Siedlnicy 74 - były one wykonane również z narzutowego krzemienia brunatnego, a występowały wśród nich formy diagnostyczne dla zespołów z tylczakami lukowymi, w tym kilka tylczaków i krótkich drapaczy. Konieczne zatem jest prowadzenie dalszego rozpoznania archeologicznego i geologicznego stanowiska Siedlnica 74. Obecność schyłkowopaleolitycznych artefaktów w osadach ilastych terasy zalewowej Siedlnicy 74 zdaje się wskazywać, że terasa ta jest znacznie starsza niż sądzono dotychczas i pochodzi z późnego glacjału, najprawdopodobniej interstadialu Bølling.

Badania będą kontynuowane.

Skibice, st. 1,
gm. Grabowiec, woj. zamojskie

patrz: wczesne średniowiecze